



Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

I. Regni Gallici Libertas adversùs nova rescripta probatur testimonio
Odonis Burgundiæ Ducis. Crucesignatos in tuitionem Ecclesiæ Romanæ
suscepit Bonifacius, illisque debitorum suorum inducias dedit. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

ctorum excursus ad reparanda damna civilia vel communia fieri comprobatur, hanc pari consensu volunt & definiunt habere protestatem, ut nemo infra terminum xxx. dextrorum circa Ecclesias positum quicquam rapere presumat, nec ulli personae nocenti aut innocentia malum ingerat, nisi cum ipso termino malefactor damnum intulerit. Hoc excommunicant sub anathemate in perpetuum.

III. Militibus autem majoribus vel minoribus hoc præcipiunt, ut ab hodie usque in Nativitatem sancti Iohannis nullus arma ferre presumat quacunque de causa, nisi solutione Episcopi.

DATA PRIDIE NON. SEPTEMBRIS.

CONCILIVM TROIANVM

habitum ab Urbano II. anno

M X C I I I .

ANNO dominice incarnationis M XC III. V. Idus Martij, convenit Troje in Apulia Concilium Episcoporum ferè LXXV. Abbatum xii. Secundo itaque die, cum de quibusdam infra consanguinitatis lineam copularis actum fuisset, tandem consentientibus omnibus hoc super eis capitulum promulgatum est.

I. Episcopi quorum dioecesani sunt, eos usque in Pentecosten tria adocatione convenient. Tunc si duo viri, vel tres, consanguinitatem jurejurando firmaverint, vel ipsimē fortè confessi fuerint, conjugia dissolvantur. Si verò neutrum contigerit, Episcopi eos per baptismum Christi, per fidem Christi, per Christi judicium, in vera obedientia obtestentur quatinus palam faciant utrum se, sicut fama est, consanguineos recognoscant. Si negaverint, seipſis relinquenti sunt; ita tamen ut si aliud in conscientia habeant, se à liminibus Ecclesię, à corpore & sanguine Domini, à fidelium communione noverint segregatos, atque infames effectos, donec ab incepti facinore definant. Si se iudicio Episcoporum segregaverint; si juvenes sunt, alia matrimonia contrahere non prohibeantur.

II. Si quis treviam Dei fregerit, usque tertio ad satisfactionem ab Episcopo monaneatur. Quod si nec tertio satisfacere consenserit, Episcopus, vel cum Metropolitani consilio, aut cum duobus aut uno vicinorum Episcoporum, in rebellem anathematis sententiam dicat, & per scripturam Episcopis circumquaque denuntiet. Sic excommunicatum Episcoporum nullus in communionem suscipiat; immo, scripturā susceptā,

sententiam quisque confirmet. Si quis alter presumpserit, ordinis sui periculo subjacebit. Relponsum est ab omnibus, Fiat.

C A P V T XV.

Synopsis.

I. Regni Gallici Libertas adversus nova rescripta probatur testimonio Odonis Burgundie Duxis. Crucis signatos in tuitionem Ecclesie Romane suscepit Bonifacius, illisque debitorum suorum inducias dedit. Consultus à Philippo IV. Dux Burgundie, respondit à Papa nihil decerni posse in temporalibus sine consensu Regis & procerum.

II. Hac constitutio Bonifacij non aliena erat à disciplina superioris temporis; ut patet à Concilio Claramontano, & Lateranensi sub Califice Iuone, & Neubrigensi. Hinc factum ut debitores crucem assumerent, è Tyro. Henricus quoque Rex Anglia, ut Vasconiam ab impressione Gastonis Benearnenſis liberaret.

III. Hac tutio concessa Crucis signatis, erat propagatio quedam pacis & treuga Domini. Itaque facilit Principes nostrihanc curam ad se revocarunt; & Crucis signatis tuitionem suam indulserunt, è Rigorido. Mandatum Bonifacij non admissum, quia nova consuetudini contrarium.

IV. Conciliorum vel Pontificum decretis intercedendo, iurisdictioni regie cavebant Reges. Itaque eo ipso tempore quo his de rebus Decretales ferebantur, non admissa à iudicibus secularibus, eti contra nitentur Ecclesiastici. Quod probatur ex querela Durandi Mimatenſis Episcopi.

V. Plures species enumerantur è Durando, in quibus judices seculares Decreta iurisdictioni regie adversa non admittabant; ne quis existimat superiori tantum secuto hoc à nostris tentatum.

VI. Concilij Lateranensis iudicio Comes Tolosanus patrimonio suo dejectus. Quia Regis sententia proscriptus, sed de illius heresi constaret. Discusā in Concilio fidei causā, eveniente conditione, ex vi decreti regij, bonis cecidit Comes Tolosanus. Contentiones inter Episcopos & magistratus, ob iurisdictionem secularis, sub Philippo Valeio; qui definite tandem Editis Regum nostrorum. De quibus tomo secundo.

NON omitendum est Odonis Burgundie Duxis testimonium, ex quo regni Gallici Libertas in rerum temporalium administratione adversus novos Romanos curię conatus asseritur. Cassanus Rex Tartarorum religionem Christianam amplexus, spem certissimam Bonifacio VII I. injecerat invadendę Syrię, & Palæstinę recuperandę. quod ex parte præstitit expugnarā Syriā anno M C C C. reliquum bellum sine dubio conjecturus, nisi ad res novas componendas in Persidem revocatus fuisset, teste Haytono Armenio, qui expeditioni intererat. Quamplurimi nomen dederant ad militiam illam sacram, Cruce assumpta, ab anno millesimo ducentesimo nonagesimo sexto, quos Bonifacius multis

T. t. Libert. Eccl. Gall. c. vii.
N. ii.

Vide Concilium
Metropolitatum
an. 1525, cap. 6.
cum Nuntio Belar.

privilegiis donavit. Ea mandato quodam comprehensa ad Philippum Regem per Nuntium transmisit: quibus personas Crucifixorum & bona eorum, ex quo Crucem suscepserunt, sub P. Petri & sua protectione suscepserunt, necnon sub Archiepiscoporum & aliorum Ecclesie Prelatorum defensione; statuens ut donec de eorum obitu vel reditu certissime cognoscatur, integrum remaneant, & quieta consistant. Quod si quisquam contra presumperit, per Ecclesiastarum Prelatos, appellazione remota, censura ecclesiastica compescatur. Addit credidores ab Episcopis cogendos ut in militibus iusjurandum remittant, quod de usuris solvendis prestatrunt, & à seculari porestate Iudeos, à quorum commercio interim fideles abstineant. Quid in hoc negotio sibi agendum esset, Philippus Odonem Burgundiae Ducem, Franciae parem, consuluit. Ille graviter respondit, nihil in regno absque Regis & procerum consensu à Papa decerni posse quod jurisdictioni temporali præjudicium aliquod inferat, imò vero nihil omnino novi à quamquam in regno instituendum contra veterem consuetudinem. Hec sunt verba Odonis: *Non videtur justum nobis vel rationabile, nec licitum Domino Pape vel alijs, quod in regno vestro institutionem faciat, nisi de consilio vestro & vestrorum, quare vos vel alijs vestri Barones & fideles servitum & justicias hominum suorum debitas perdant. Consilium etiam vobis quod nullomodo patiamini quod aliquis in regno vestro aliquod novum instituat quod temporibus praedecessorum vestrorum institutum non fuerit vel ordinatum vel usitatum.* Hec ultima verba, ut supra monui, pertinent ad Constitutiones Pontificum quae latæ erant à Bonifacio & ejus successoribus, & anno sequenti M C C X C V I I . in librum sextum Decretalium compactæ sunt.

II. Non aliena videbatur à disciplina usûque recepto superiorum temporum hæc Bonifacij constitutio. Etenim Urbanus I. in Concilio Claromontano, cùm pacem & treugam statuisset canone primo, (de qua dictum capite superiori) eam canone sequenti ad eos qui Hierofolymitanum iter aggredenter, extendit: *Item placuit omnia bona eorum qui Hierofolymas pergunt, semper & ubique esse salva, in pace & treuga, quonsque redierint.* Quare prætextu hujus tuitionis ecclesiasticæ, si qua de rebus ad Crucifixos pertinentibus moveretur quæstio, Episcoporum erat cognitio; qui censuris invâores obstringebant, ut testatur Ivo; quamvis observet novam esse institutionem de tuitione ecclesiastica impendenda rebus militum Hierofolymam proficiuntum. Hanc tuitionem confirmavit, adjecta quoque peccatorum remis-

sione, Lateranense Concilium sub Callisto II. anno M C X X I I . cap. xi. *Eis qui Hierofolymam proficiuntur, & ad Christianam gentem defendandam, & tyrannidem infidelium bellandam efficaciter auxilium preberint, suorum peccatorum remissionem concedimus, & domos & familias atque omnia bona eorum in B. Petri & Romana Ecclesie protectione, sicut à Dominino nostro Papa Urbano statutum fuit, suscipimus.* Quicunque ergo ea distrahere, vel anfirre, quædam in via illa moratur, presumperint, excommunicationis ultione plectantur. Idem postea constitutum fuit à Gregorio VIII. Pontifice apud Neubrigensem, scilicet ut bona eorum qui crucem acceperint, cum suis familiis, sub sancte Romana Ecclesie necnon Archiepiscoporum & Episcoporum atque aliorum Prelatorum Ecclesie protectione consistant. Quas constitutiones is effectus fecutus est, ut plurimi se hujus protectionis gravissimo labore accingerent, quod se à creditorum vexatione liberarent, teste Villelmo Tyrio. Hujus tuitionis & presidij ecclesiastici auxilium imploravit Henricus III. Anglorum Rex, cùm à Gastonis VIII. Domini Benearensis copiis in Vasconia premeretur. Cùm enim validissimam classem pararet, ex Anglia Burdegalam appulsurus, cruce assumpta transmarinum bellum in subsidium terræ sanctæ simulans, literas ab Innocentio I V. imperavit anno M C C L I I I . quod in ruitu nem Ecclesiæ Romanæ susciperetur, & ejus hostes excommunicatione & interdicto percellerentur à delegatis judicibus.

III. In Gallia locum habuit prima illa pacis istius promulgatio, in gratiam Crucifixorum; que pacis & treugæ Domini de Principum consensu Episcopis commissæ extensio quædam erat & propagatio potius quam nova omnino institutio. Itaque labentibus annis hanc ad securam Reges nostri revocarunt; ideoque Philippus Augustus cùm de subsidio Acrensis urbis cogitaret, militum ad bellum transmarinum prefectorum facultates tuitione regia munivit, & biennij inducias debitoribus indulxit, edicto solenni quod in publico regni conventu ex Episcoporum & procerum sententia constituit, quemadmodum scripsit Rigaardus auctor illius seculi. Quare cùm Bonifacius V III. jus antiquum repertere vellet, quod actu contrario à Gallis nostris jam à centum annis interruptum erat, de procurum consensu mandatum illud Bonifacij non est admissum, juxta sententiam Odonis Burgundiæ Duci.

IV. Hoc consilio semper usi fuerunt Reges Francorum, ut Conciliorum vel Pontificium decretis intercederent executionem impediendo,

Concil. Clarom.
c. 2.

110 ep. 175.